

استان اردبیل؛ آغازگر مبادلات جدید با ایتالیا

پیشینه فرهنگی، تجاری و بازرگانی با کشور مربوطه نیاز مند است. استان تازه تأسیس اردبیل در این زمینه‌ها چه امکاناتی دارد؟

□ ایتالیا کشوری است که زمانی مشکلات ما را داشته و از آن عبور کرده است. اساس اقتصاد ایتالیا بر روی صنایع کوچک است. این صنایع همچون ایران اکثرأ بصورت خانوادگی و موروثی اداره می‌شوند. از سوی دیگر بخش خصوصی ایتالیا و ایران قبلاً هم مراودات بازرگانی داشته‌اند.

کلمه استان برای اردبیل تازه است اما منطقه‌ای به وسعت اردبیل اولاً قدمت چندین هزارساله تاریخی دارد و بخشی از ایران است که از نظر مهد تمدن بودن کم از ایتالیا و استان‌های آن ندارد. همچنین در زمینه‌های فرهنگی و تجاری، اردبیل یک قرن پیش ۴ روزنامه داشته و اصولاً این منطقه مرکز تبادل کالا بین آسیای میانه و اروپا بوده است و هم اینک اردبیل ۴ دانشگاه دولتی و آزاد با حدود ۳۷ هزار دانشجوی فعال از سراسر ایران را در خود جای داده است. اردبیل در زمینه تولید محصولات استراتژیک کشاورزی مانند گندم و سیب زمینی در ایران مقام اول و در تولید سیب درختی، انگور، چغندر قند و ... رتبه‌های قابل توجهی دارد.

با توجه به دو منطقه متفاوت گرمسیری و سردسیری در استان، امکان تولید انواع محصولات در فصل‌های مختلف وجود دارد. کشت و صنعت دشت مغان به تنهایی ۱۰ کارخانه پروسس و فراوری محصولات کشاورزی و مواد غذایی و لبنی دارد و همچنین مرکز تولید بذر اصلاح شده چغندر قند و کارخانه‌های قند، پنبه پاک‌کن، تولید کنسائتره و تولید شیرخشک در استان اردبیل قرار گرفته‌اند.

علاوه بر اینها معدن مس سون‌گون یعنی غنی‌ترین معدن مس دنیا با حدود ۴۸۰ میلیون تن ذخیره قطعی، معادن طلا، خاک چینی، سنگ‌های تزئینی و ده‌ها امکان و ثروت خدادادی و هزاران نیروی خلاق و اندیشمند در مجموع به این بخش از وطن ما، جسارت عرض اندام و حضور در بازار ایتالیا یعنی به واقع ورود به بازار اروپا داده است. من فکر می‌کنم هر ایرانی از اینکه بخشی

مهندس میرزا حسینی را در دفتر اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا ملاقات کردیم، گفتگوهایمان تا پیش از این تلفنی بود. از آنجا که وی سفرهای کاری به ایتالیا داشت و استان اردبیل نیز به شدت در حال محکم کردن پیوندهای تجاری خود با استانهای جنوبی ایتالیا است، صحبت‌هایمان عمدتاً حول محور مشترکات اقتصادی و تجاری میان ایران و ایتالیا دور می‌زد. میرزا حسینی مهندس متالوژی از دانشگاه صنعتی اصفهان و فوق لیسانس برنامه ریزی اقتصادی از مرکز مدیریت دولتی است که پس از اتمام تحصیلات ده سال سابقه مدیریت در مرکز آموزش فنی استان اردبیل دارد. وی مدتی نیز مدیرکل مدیریت پژوهش نهاد ریاست جمهوری و مدیر عامل شرکتهای بخش خصوصی بوده است. او در حال حاضر در سمت‌های مدیر عامل مجتمع مس مشکین شهر، مدیر عامل شرکت سهامی آرتامشین و مشاور استاندار اردبیل و مسئول روابط بین‌الملل و توسعه صنعتی این استان انجام وظیفه می‌کند.

■ چه شد که استان اردبیل، کشور ایتالیا را برای توسعه مناسبات بازرگانی و اقتصادی انتخاب کرد؟

□ استان اردبیل که خود از قرن‌ها پیش مرکز تبادل کالا بین آسیای میانه و اروپا بوده است، به دلیل اینکه در شعاع ۴۵ کیلومتری خود ۴ منطقه آب و هوایی بسیار متفاوت (دشت سرسبز مغان، دریای خزر، کوه‌های سبلان و جنگل‌های شمال غرب) را داراست و دارای معادن غنی مس، طلا، خاک چینی و ... و کشاورزی پر رونقی می‌باشد، سالهاست که در تلاش برای راه‌یابی به بازارهای جهانی بوده است. در این راستا با توجه به اینکه ایتالیا دروازه ورود به اروپاست سه سال قبل طی سفری به آن کشور به بررسی نقاط مورد تفاهم برای صادرات و واردات پرداختیم.

■ اینکه یک استان آغازگر توسعه تجارت و با بازرگانی با یک کشور باشد هم به توانمندی در زمینه‌های امکانات تولید و خدمات و هم به سوابق و

از کشورش چنین توانمندی دارد افتخار می کند.

■ چه مشترکات اقتصادی و بازرگانی یا صنعتی برای کار با ایتالیا وجود دارد که به توسعه این همکاری انجامید؟

□ یکی اینکه اساس اقتصاد ایتالیا بر روی صنایع کوچک استوار است صنایع کوچکی که اکثراً خانوادگی هستند. در طبیعت اقتصاد ایران نیز در شهر و روستا اکثر کارگاه ها، کارخانه ها و مزارع به صورت خانوادگی اداره می شوند.

از طرف دیگر ایتالیا در موضع گیری های جهان غرب و به ویژه اروپا علیه ایران مشارکت فعال نداشته است و اصولاً ذهنیت بدی به ایران ندارد.

همچنین مطابق تفاهم نامه ایران و کشور آذربایجان، مقرر شده است که کشاورزان اردبیل (شرکت سبلان سبز) تحت پوشش شرکت سرمایه گذاری توسعه و عمران استان اردبیل، ۵۰ هزار هکتار از اراضی کشور آذربایجان را به زیرکشت ببرند. باتوجه به این تفاهم نامه و توانمندی استان اردبیل از لحاظ امکانات تولیدی، فراوری و بسته بندی، این استان قادر است علاوه بر فراوری محصولات کشاورزی مازاد بر مصرف استان، تولیدات زراعی دامی کشور آذربایجان را نیز پس از فراوری و تبدیل، به صورت کنسرو، کمپوت و کنسانتره به ایتالیا و اروپا صادر نماید، چرا که ۸۵ درصد مردم ایتالیا غذای آماده (کنسرو) و معمولاً بیرون منزل مصرف می کند.

ایتالیا به دلیل مناسبات اقتصادی و سیاسی خوب، تسهیلات خوبی هم برای کشور ما قایل می شود (در سال گذشته ۴/۲ میلیارد دلار تسهیلات به ایران داده است)

بحث دیگر اینکه امکان احداث صنایع کوچک و تولید کالاهای مورد نیاز اروپا در ایران تحت لیسانس ایتالیا و بارعایت استانداردهای این کشور و صدور آنها بدون مانع به ایتالیا و از آنجا به اروپا وجود دارد.

■ به بحث کلی تری وارد شویم. ایتالیا چه دلایلی برای انتخاب ایران و نزدیکی به این مهد تمدن و فرهنگ باستانی جهت توسعه مرادوات تجاری و بازرگانی دارد؟

□ ایتالیا فرهنگ خود را چند هزار ساله می داند به همین جهت به رقیب باستانی خود علاقه مند است. یک شعار ریشه دار در ایتالیا مطرح است: دنیا دو قسمت است؛ "پرشیا" - "رم"

از سوی دیگر در یکی از مذاکرات اقتصادی بایکی از صاحب نظران ایتالیایی عنوان شد که: ایران ۲۰ میلیون جوان خلاق و مبتکر دارد که در اثر آموزش عالی خوب، از هر ۲۰ جوان ایرانی یک نفر آنها نابغه می شود و در ده سال آینده ایران می تواند ۱ میلیون نابغه یعنی یک میلیون مدیر موفق داشته باشد. پس برنامه ریزی ایتالیا برای توسعه همکاری با کشوری است که یک دهه دیگر چنین توانمندی غیر قابل انکاری در دنیا دارد. محاسبه اقتصادی ایتالیا در مورد اثرگذاری ایران در منطقه نیز بدین گونه است که عربها یک بازار ۶۰۰ میلیارد دلاری دارند و به دلیل حکومت های غیر دموکراتیک خود نتوانسته اند مدیر تربیت کنند. پس مدیران جوان ایرانی به دلیل مشترکات فرهنگی و مذهبی و همسایگی می توانند این بازار را از آن خود کنند.

۲۰۰ میلیون انسان جویای نان نیز در کشورهای همسایه شمال ایران پراکنده اند که بازار مصرف بسیار بزرگی را تشکیل می دهند. بنابراین روابط خوب با ایران می تواند جای پای برای حضور اقتصادی ایتالیا در شمال و جنوب ایران باشد. با همین اهداف ایتالیا برای اولین بار حدود ۵۰ درصد نیروهای فنی و وارداتی (مهاجر) را به ایران اختصاص داده است. آیا همین چند قلم کافی نیست؟

■ به مناسبات استان اردبیل و استانهای جنوبی ایتالیا برگردیم. اولین گام در توسعه روابط بازرگانی، رفت و آمد مدیران بخش خصوصی و دولتی، تجار و بازرگانان و همراه با آن رونق گردشگری و توریسم است. اردبیل امکان و آمادگی چنین پذیرشی را دارد؟

□ بله و به همین منظور استان اردبیل در حال توسعه راههای زمینی و هوایی است. استان اردبیل به زودی از طریق اتصال به اتوبان تهران - قزوین، فاصله زمینی خود را با پایتخت به ۴-۵ ساعت کاهش می دهد.

از طرف دیگر اردبیل شاهراه ارتباطی خط آهن به کشورهای مشترک المنافع (آسیای میانه) و ۱۰۰ کیلومتر بعد از آن به اروپا می شود.

در بعد مهمان پذیری و جذب توریست، هتل سازی در

اردبیل و به ویژه در سرعین آغاز شده است. هر سرمایه گذاری در این استان هتل سازی کند تسهیلات ویژه می گیرد.

منطقه سرعین با دهها چشمه آب گرم معدنی، مناظر زیبای طبیعی، مراتع و چراگاهها به ویژه چمن های طبیعی که برای اسکی روی چمن بسیار مناسب است، و کوههای سبلان که بهترین محل برای اسکی روی برف را دارد و گردشگاههای مورد توجه دوستداران طبیعت (اکوتوریسم) به عنوان اولین منطقه ویژه توریستی ایران تصویب شده است. ما در سال گذشته در اردبیل ۲۰ هزار توریست

دکتر سلماسی و مهندس میرزا حسینی

خروجی آب یکی از استخرهای سرعین است با ایجاد یک بیمارستان بین المللی، سالانه حدود ۲۵۰ میلیارد دلار از طریق جذب بیماران و علاقمندان به آب درمانی به دست می آورد. علاوه بر موارد ذکر شده در رابطه با جذب توریست، لازم به یادآوری است آب معدنی سبلان نیز از جمله تولیدات صادراتی است که مناسب برای ورود به بازارهای بین المللی می باشد. از آنجا که کشور آذربایجان می تواند مرکز بزرگ تولید محصولات کشاورزی، دامپروری باشد برنامه ریزی برای وارد کردن محصولات و مواد غذایی از آن کشور، پروسس، عمل آوری و بسته بندی بهداشتی و استاندارد در مؤسسات فراوری اردبیل و صادرات مجدد به ایتالیا را با هدف سهم گرفتن در بازار کشورهای اروپایی آغاز کرده ایم.

هم اینک چرم مغان با مارک ایتالیا به ترکیه و ایتالیا وارد می شود و خریداران خوبی هم دارد. مواد معدنی، کنسانتره فلزات مختلف، خاک چینی، انواع سنگ های تزئینی و مواد اولیه صنعت شیشه در اردبیل تولید فراوان دارند و در ایتالیا متقاضی فراوان. باید توجه داشته باشیم تونس و الجزایر از طریق جنوب ایتالیا به اروپا راه پیدا کرده اند. استان های جنوبی ایتالیا مشابهت های زیادی با ایران دارند و می توانیم از آن طریق به راحتی راه کارهای مناسب تجارت با اروپا را بیابیم.

باید با ایجاد نمایشگاه در ایتالیا که به کشور نمایشگاهها معروف است ایران واردبیل را بیش از پیش معرفی کنیم.

■ اخیراً برای حضور در کنفرانس پالمو به ایتالیا سفر کرده بودید نتایج شرکت ایران در آن کنفرانس چه بود؟

□ از آنجا که اقتصاد اروپا در حال پیر شدن است اتحادیه اروپا برای چاره جویی در مقابل رکود اقتصادی اروپا، چاره می جوید. به همین جهت ۱۰-۱۲ سال است که اجلاسی به نام "کارآفرینان" را برنامه ریزی کرده اند که هر سال در یک کشور اروپایی برگزار می شود. در کنفرانس پالمو نیز امسال ۱۲ کشور اروپایی و ۷۰ کشور غیر اروپایی شرکت کرده بودند. عمده فعالیت این کنفرانس و نمایشگاه، جذب کارآفرینان و سرمایه گذاران برای شرکت در فعالیت های عمرانی و توسعه اقتصادی استانهای جنوب ایتالیا بود. بسیاری از کشورها نیز در این کنفرانس در سطح استانی شرکت کرده و فعال بودند. در کنفرانس پالمو نمایندگانی از سه بخش بازرگانی حضور داشتند. استان اردبیل نیز برای ارزیابی کنفرانس و بهره گیری از آن، نمایندگانی اعزام کرده بود. متأسفانه عدم حضور مناسب ایران در سطح مورد نیاز موجب از دست رفتن بهترین فرصت ها شد.

باتشکر

داشتیم که البته این رقم می باید به ۵۰۰ هزار گردشگر خارجی برسد. از آن گذشته استان اردبیل با داشتن چندین دریاچه طبیعی برای بازی ها و سرگرمی های آبی نیز بسیار مناسب است.

خوش طعم ترین ماهی قزل الا به عنوان قزل آلا ی رنگین کمان در این دریاچه ها تولید می شود. اسب خزر که خوش خوراک ترین گوشت برای اروپاییان را دارد در اردبیل پرورش داده می شود.

■ برای توسعه فعالیتهای اقتصادی به ویژه جلب سرمایه گذاری خارجی در استان اردبیل چه کرده اید؟

□ برای کاهش تمرکزگرایی و فعال شدن استانداری ها پیشنهاد کرده ایم معاونت بین الملل برای استانداری ها ایجاد شود و نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی پیگیر این امر هستند.

با توجه به اینکه در دولت خاتمی، اختیارات ویژه ای به استانداری داده شده است این امکان وجود دارد تا برخی از مقررات سخت و دست و پاگیر کنار گذاشته و سرمایه گذاری توسعه و تسهیل شود. چنانچه این دو ویژگی ذکر شده به خارجیان معرفی شود قطعاً کشورهای که اغراض سیاسی نداشته و در پی کسب و کار و توسعه روابط بازرگانی باشند به راحتی با امور بین الملل استانها ارتباط برقرار کرده یا استانهایی از کشور خود را که مشابهت هایی در نوع تولید یا کار یا صادرات دارند به استانهایی زیربط معرفی می کنند.

■ در ارتباط با جذب سرمایه گذاری خارجی چه کرده اید؟

□ در سال گذشته کارهای بنیادی زیادی انجام شده است. فاینانس مس کاتدی مشکین شهر با ایتالیاییها خوب پیش می رود. دو سه پروژه صنعتی دیگر با آنها داریم. در حال حاضر طرحهای توسعه استان در زمینه کشاورزی به عنوان طرح توسعه سبزمطرح شده و به دنبال جذب سرمایه گذاری برای انتقال تکنولوژی جدید بهره وری از کشاورزی هستیم.

با توجه به معادن آب گرم و شناسایی ۱۵۰ مرکز آب گرم شناخته شده در استان اردبیل برای ساخت واحداث یک بیمارستان بزرگ بین المللی آب درمانی با بلژیکی ها مذاکره شده که امیدواریم در سال ۱۳۸۲ شاهد بهره برداری از آن باشیم. البته برای زیبا سازی مراکز آب گرم و آب درمانی استان با ایتالیایی ها مشاوره می کنیم. همچنین قرار است ۶ دانشجوی رشته های پزشکی، دوره تخصصی آب درمانی را در دانشگاه ایتالیایی پیزا ببینند.

از طرفی در نظر داریم اجلاس بزرگ کارآفرینان ایران و ایتالیا را در اردبیل برگزار کنیم به نحوی که بازرگانان، سرمایه داران و تجار ایتالیایی با امکانات و توانمندیهای استان به خوبی آشنا شوند.

جالب است بدانید مرکز آب گرم بادن هوزن در آلمان که دبی آب آن ۴/۱